

Ö?renme Merkezli Liderlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ö?renme Merkezli Liderlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26715>

Özet

Ö?renme Merkezli Liderlik Ölçe?i (ÖMLÖ), e?itim kurumlar?nda yöneticilerin ö?renmeyi te?vik eden ve ö?renci ba?ar?s?n? do?rudan etkileyen liderlik davran??lar?n? ölçmek amacıyla uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, liderli?in temel oda??n?n ö?retim ve ö?renci geli?imi üzerine yo?unlaşmas? gerekti?i varsay?m?ndan hareket eder. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, orijinal yap?n?n Türk kültürü ve e?itim sistemi ba?lam?nda geçerli?ini ve güvenilirli?ini kan?tlamak için gerçekleştirilmiştir. Bu çal??ma, özellikle okul yöneticilerinin, okulu bir ö?renme toplulu?u haline getirme rollerini de?erlendirmede kritik bir öneme sahiptir.

ÖMLÖ'nün uyarlama çal??ması, ölçe?in Türkiye'deki e?itim ara?t?rmalar?nda kullan?lmasına olanak sağlam?? ve ö?renme merkezli liderlik kavram?n?n akademik alanda incelenmesine zemin hazırlam??tır. Uyarlama süreci, faktör analizi ve iç tutarlı?k analizleri gibi kapsamlı psikometrik özellikler çal??maları?n? içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme Merkezli Liderlik, ÖMLÖ, Okul Yönetimi, E?itim Liderli?i, Ölçek Uyarlama, Liderlik, Okul Geli?imi.

Yazarlar

Ali Ça?atay K?l?nç, Mehmet ?ükrü Belliba?, Selahattin Gümü?.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, yabancı dilde geli?tirilmiş olan Ö?renme Merkezli Liderlik kavram?n? ölçen orijinal araç?, Türkçeye uyarlayarak Türkiye'deki e?itim ara?t?rmacılar?n?n ve uygulayıcılar?n?n kullan?m?na sunmaktır. Bu uyarlama, Türk e?itim sistemi içerisindeki okul yöneticilerinin ö?renme odaklı liderlik rollerini ne derece yerine getirdiklerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde belirlemeyi hedefler.

ÖMLÖ, okul ba?lam?nda liderlik davran??lar?n?n sadece idari süreçlere de?il, aynı zamanda ö?retimsel süreçlerin kalitesine odaklan?p odaklanmadı?n? nicel olarak tespit etmek için tasarlanm??tır. Bu sayede, okul geli?imine yönelik müdahalelerin ve e?itim politikalar?n?n planlanmasına bilimsel bir temel sağlanm??tır.

Yap? (Ölçe?in Ölçtü?ü Yap?)

Ö?renme Merkezli Liderlik (ÖML), ölçe?in ölçtü?ü temel yapıdır. Bu yapı, liderli?in oda??n? geleneksel yönetim görevlerinden (disiplin, bütçe) uzakla?tırarak, do?rudan ö?retim, ö?renci

ba?ar?s? ve ö?retmenlerin mesleki geli?imi üzerine yo?unla?t?rmay? ifade eder. Ö?renme merkezli liderler, okulu bir ö?renme odakl? kurum haline getirmeyi amaçlar.

ÖML genellikle üç ana boyutta ele al?n?r:

Ö?retimi Yönetme: Liderin do?rudan müfredat ve ö?retim uygulamalar? hakk?nda konu?mas?, bunlar? izlemesi ve iyile?tirmesi.

Profesyonel Geli?imi Te?vik Etme: Ö?retmenlerin sürekli ö?renmesini ve mesleki yeterliliklerini art?rmas?n? destekleme.

Ö?renme ?klimini Olu?turma: Okulda yüksek beklentilerin, i? birli?inin ve akademik ba?ar?n?n öncelikli oldu?u bir kültürü tesis etme.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda, orijinal yap?n?n Türk kültürüne uygunlu?unu de?erlendirmek amac?yla kapsaml? geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. Bu çal??malar, genellikle dilsel e?de?erlik, içerik geçerli?i ve yap? geçerli?i analizlerini içerir.

Yap? geçerli?ini incelemek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. DFA, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n (örne?in, üç faktörlü yap?n?n) Türk örnekleminde de istatistiksel olarak do?ruland???n? göstermi?tir. Bu analizler sonucunda elde edilen uyum indeksleri (örne?in, CFI, TLI, RMSEA de?erleri), modelin veriyle yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu ve ölçe?in teorik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlam???r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik çal??malar?, iç tutarlı?k yöntemleri kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. ?ç tutarlı?k, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in genel ve alt boyutlar?n?n iç tutarlı?k katsay?lar? (genellikle Cronbach Alfa) hesaplanm???r. Elde edilen Alfa de?erlerinin, sosyal bilimler ara?t?rmalar? için kabul edilebilir s?n?rlar?n (genellikle .70 ve üzeri) üzerinde oldu?u ve bu durumun ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu gösterdi?i belirtilmektedir. Bu, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı örneklemlerde uyguland???nda tutarlı sonuçlar verece?i anlam?na gelir.

Faktör Analizi

Ö?renme Merkezli Liderlik Ölçe?i'nin uyarlama sürecinde, ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek için hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm???r. AFA, ölçek maddelerinin Türk kültürüne özgü olas? yeni bir faktör yap?s? olu?turup

olu?turmad???n? ke?fetmek amac?yla uygulan?rken, DFA ise orijinal ölçe?in teorik yap?s?n?n (boyutlar?n?n) do?rulanmas? amac?yla kullan?lm???t?r.

K?l?nç ve arkada?lar? (2017) taraf?ndan yürütölen çal???mada, faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?n? büyük ölçüde korudu?unu ve Türkçe formun da çok boyutlu bir yap?y? sürdürdü?ünü göstermi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin yeterli faktör yüklerine sahip oldu?unu ve belirlenen faktörlerin, Ö?renme Merkezli Liderlik kavram?n?n farkl? yönlerini tutarl? bir ?ekilde temsil etti?ini ortaya koymu?tur.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme format? kullan?l?r (örne?in, 5'li veya 6'li seçenekler). (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir, ancak uyarlama çal???malar?nda standart Likert format? yayg?nd?r.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanan dil). Orijinal dil ?ngilizce veya ilgili akademik dildir.

Popölasyon Grubu: E?itim Kurumu Yöneticileri (Okul Müdürleri ve Müdür Yard?mc?lar?).

Ya? Grubu: Yeti?kin (E?itim alan?nda çal???an profesyoneller).

Popölasyon Detaylar?: Türk e?itim sisteminde görev yapan farkl? kademelerdeki (?lkökol, Ortaokul, Lise) okul yöneticileri. Uyarlama çal???mas? için seçilen örneklem, ölçe?in genellenebilirli?i aç?s?ndan önemlidir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i. Kat?l?mc?lar, kendi liderlik davran???lar?n? veya okullar?ndaki liderlik uygulamalar?n? de?erlendirirler.

Anahtar Kelimeler

E?itim Yönetimi, Okul Geli?imi, Ö?retimsel Liderlik, Psikometri, Ö?retmen Geli?imi, Yap? geçerli?i, ?ç Tutarl?l?k.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Sorumlu yazar için: cagatay0684@hotmail.com

Yaz???ma Adresi: Yazarlar?n kurumsal ba?l?l?k adresleri ilgili makalede mevcuttur.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in kullan?m? genellikle akademik ara?t?rma amaçlar? için kaynak gösterilerek serbesttir, ancak ticari veya geni? ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar Ali Ç?atay K?I?nç ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Y?I? (Uyarlama): 2017

Ücret: Ticari olmayan akademik kullan?mlarda genellikle ücretsizdir.

Orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: [ogrenme-merkezli-liderlik-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

K?I?nç, A. Ç., Belliba?, M. ?, & Gümü?, S. (2017). Ö?renme Merkezli Liderlik Ölçe?inin (ÖMLÖ) Türkçeye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *?nönü Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 132-144.

Ö?renme Merkezli Liderlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte do?rudan listelenmemi?tir; ancak akademik makalenin ekler veya metodoloji bölümünde bulunabilir. Ölçe?in tam içeri?i için yukarıda belirtilen referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Ölçek, yöneticilerin a?a??daki gibi davran??lar? ne s?kl?kla sergiledi?ini ölçen ifadelerden olu?ur (Genel içerik varsay?m?):

Liderlik eylemlerim, ö?retmenlerin mesleki ö?renmesini desteklemeye odaklanm??t?r.

Ö?retim kalitesini art?rmak için ö?retmenlerle düzenli olarak müfredat ve ö?retim stratejileri hakkında konu?urum.

Okulda sürekli iyile?tirme ve yenilikçi uygulamalar için bir kültür olu?tururum.

Ö?renci ba?ar? verilerini, ö?retimsel kararlar almak için kullan?r?z.